

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΔΕΥΤΕΡΟ ΤΜΗΜΑ

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις, με την ακόλουθη σύνθεση: Γεωργία Τζομάκα, Προεδρεύουσα Σύμβουλος, κωλυομένης της Προέδρου του Τμήματος, Αντιπροέδρου Άννας Λιγωμένου, Βασιλική Προβίδη και Νικολέτα Ρένεση, Σύμβουλοι, Μαρία Ζέρβα και Κωνσταντίνος Ροντογιάννης (εισηγητής), Πάρεδροι, με συμβουλευτική ψήφο.

Γενικός Επίτροπος Επικρατείας: Παραστάθηκε ο Αντεπίτροπος Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο Ευάγγελος Καραθανασόπουλος, ως νόμιμος αναπληρωτής του Γενικού Επιτρόπου Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο, ο οποίος είχε κώλυμα.

Γραμματέας: Ιωάννης Αθανασόπουλος, Προϊστάμενος της Γραμματείας του Δευτέρου Τμήματος.

Για να δικάσει την από έφεση (ΑΒΔ) του του, κατοίκου (οδός), ο οποίος παραστάθηκε δια της πληρεξουσίας δικηγόρου του Σβετλάνας Ζυγούρη (ΑΜ ΔΣΑ),

κατά: α) του Ελληνικού Δημοσίου, το οποίο παραστάθηκε δια δηλώσεως της Παρέδρου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους Γεωργίας Κοττά (ΝΣΚ), β) του Δήμου, ο οποίος δεν παραστάθηκε, και γ) της /29.12.2021 αποφάσεως του Δημάρχου

Κατά τη συζήτηση που ακολούθησε, το Δικαστήριο άκουσε:

Την πληρεξουσία δικηγόρο του εκκαλούντος, η οποία ζήτησε την παραδοχή της έφεσης και

Τον Αντεπίτροπο Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο, ο οποίος πρότεινε την παραδοχή της έφεσης.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση, το Δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη με τη χρήση της κρατικής πλατφόρμας e:Presence.gov.gr (άρθρο 295 παρ. 2 του ν. 4700/2020), στις 24 Ιουνίου 2025, παρουσία των ως άνω μελών.

Αφού μελέτησε τη δικογραφία

Σκέφτηκε σύμφωνα με τον νόμο και

Αποφάσισε τα ακόλουθα:

1. Με την κρινόμενη έφεση ζητείται η ακύρωση της ... /29.12.2021 αποφάσεως του Δημάρχου Με την απόφαση αυτή καταλογίστηκε ο εκκαλών, υπό τις ιδιότητες του δημοτικού συμβούλου του Δήμου και του Προέδρου των Διοικητικών Συμβουλίων του νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου με την επωνυμία

«Κοινοφελής Δημοτική Επιχείρησης Δήμου» (.....) και του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Οργανισμού Πολιτισμού Αθλητισμού και Περιβάλλοντος Δήμου» (Ο.Π.Α.Π.), για τα έτη 2011 και 2012, αλληλεγγύως και εις ολόκληρον με τα αναφερόμενα σε αυτήν πρόσωπα, με το συνολικό ποσό των 18.829,11 ευρώ, που αντιστοιχεί σε έλλειμμα που φέρεται ότι προκλήθηκε στον εν λόγω Δήμο, εκ της διαπιστώσεως, κατόπιν γενομένης στις 31.8.2014 καταγραφής, επιμέρους ταμειακών ελλειμμάτων, ήτοι διαφορών ανάμεσα στο λογιστικό υπόλοιπο και στο φυσικό υπόλοιπο των ταμείων των εν λόγω νομικών προσώπων (..... και Ο.Π.Α.Π.), κατά το χρόνο καταγραφής, ποσών 12.156,57 και 6.672,54 ευρώ, αντιστοίχως, όπως αυτά διαμορφώθηκαν μετά από επιγενόμενες τμηματικές καταβολές συνολικού ποσού 71.000,00 ευρώ, εκ μέρους του ταμεία των εν λόγω νομικών προσώπων.

2. Η έφεση αυτή, για την άσκηση της οποίας έχει καταβληθεί το νόμιμο παράβολο (βλ. το ηλεκτρονικό παράβολο της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων), έχει ασκηθεί εμπροθέσμως και κατά τα λοιπά νομοτύπως και πρέπει να εξεταστεί περαιτέρω ως προς τη βασιμότητα των λόγων της.

3. Από τον συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 1 παρ.1 περ. β', 28, 38, 44 παρ.2, 46, 50 παρ.1 και 53 παρ.1 του, κυρωθέντος με το άρθρο πρώτο του ν.4129/2013, Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο [Κ.Ν.Ε.Σ, Α' 52, βλ. και τις διατάξεις των άρθρων 15, 17, 22, 25 και 33 του προΐσχυσαντος Οργανισμού του Ελεγκτικού Συνεδρίου (π.δ. 774/1980, Α' 189)], που ίσχυε κατά τον, κρίσιμο εν προκειμένω, χρόνο διενέργειας της ταμειακής καταγραφής των ελεγχθεισών διαχειρίσεων (31.08.2014), σε συνδυασμό με αυτές των άρθρων 54 και 56 παρ. 1 του ν.2362/1995 («Περί Δημοσίου Λογιστικού, ελέγχου των δαπανών του Κράτους και άλλες διατάξεις», Α' 247), συνάγεται ότι δημόσιοι υπόλογοι ή υπόλογοι οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης ή νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, είναι οι εντεταλμένοι την είσπραξη εσόδων ή την πληρωμή εξόδων του Δημοσίου, των ο.τ.α. ή των ν.π.δ.δ., καθώς και όσοι, με οποιονδήποτε τρόπο, έστω και χωρίς νόμιμη εξουσιοδότηση, διαχειρίζονται χρήματα, αξίες ή υλικό που ανήκει στο Δημόσιο, σε ο.τ.α. ή σε ν.π.δ.δ., καθώς και κάθε άλλο πρόσωπο που, εξαιτίας της φύσης των υπηρεσιακών του καθηκόντων, θεωρείται από ειδική διάταξη νόμου δημόσιος υπόλογος. Την ίδια με τον υπόλογο δημοσιολογιστική ευθύνη υπέχει και ο συνευθυνόμενος, ήτοι εκείνος που δεν μπορεί να θεωρηθεί υπόλογος, αλλά, λόγω των αρμοδιοτήτων του ή της ανάμειξής του με οποιονδήποτε τρόπο στη διαχειριστική διαδικασία, έχει συντελέσει αποφασιστικά στην πρόκληση του ελλείμματος (βλ. και άρθρα 143, 144 παρ. 1 και 164 παρ. 2 του ν. 4820/2021 «Οργανικός Νόμος του Ελεγκτικού Συνεδρίου και άλλες ρυθμίσεις», Α' 130, ΕλΣυν αποφ. Ολομ. 2014/2020, 1028/2017, 5234/2015, 1808, 1038/2014, 3283/2013, 2161/2006, 867, 859/1990, κ.ά.) Επιπλέον, κατά την έννοια των διατάξεων αυτών, ερμηνευομένων σε συνδυασμό με αυτές του άρθρου 98 παρ. 1 του Συντάγματος, υπό το φως του σκοπού που υπηρετούν, ως δημόσιος υπόλογος νοείται και όποιος, χάριν δημόσιου σκοπού, διαχειρίζεται δημόσιο χρήμα ή άλλη δημόσια περιουσία. Περιλαμβάνεται δε στην

έννοια του δημόσιου χρήματος όχι μόνον αυτό που ως έσοδο προβλέπεται στον κρατικό προϋπολογισμό ή ως έξοδο προέρχεται από αυτόν, αλλά και κάθε χρηματικό διαθέσιμο με προέλευση από δημόσια πηγή ανεξάρτητα από τη νομική φύση του προσώπου που το διαχειρίζεται, ήτοι και το χρήμα νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου, αρκεί αυτό να έχει εν γένει δημόσια προέλευση και να παρέχεται στο νομικό πρόσωπο για την εξυπηρέτηση σκοπού που υπάγεται στις αρμοδιότητες του δημόσιου φορέα που το διέθεσε. Στην έννοια της διαχείρισης δεν περιλαμβάνεται μόνον η εκταμίευση του χρήματος από τον ταμία, αλλά και κάθε απόφαση διάθεσης του χρήματος που δεσμεύει τον ταμία, ήτοι και οι διαταγές που απευθύνονται σε αυτόν για καταβολή χρηματικού ποσού σε φερόμενους δικαιούχους και οι πριν από αυτές ενέργειες που γέννησαν τη σχετική υποχρέωση ή εκκαθάρισαν την εκτελεσθείσα δαπάνη. Οι κατά την ανωτέρω έννοια δημόσιοι υπόλογοι υποχρεούνται, ως ειδικώς προβλέπεται στον νόμο, σε δημόσια λογοδοσία για κάθε έλλειμμα που διαπιστώνεται στη διαχείρισή τους, οι δε διαφορές που γεννώνται από τον καταλογισμό του ελλείμματος εις βάρος τους, ανεξάρτητα από το όργανο που εξέδωσε την καταλογιστική απόφαση, υπάγονται στην κατά το Σύνταγμα πρωτογενή δικαιοδοσία του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ως διαφορές από τον έλεγχο των λογαριασμών (πρβλ. ΕλΣυν αποφ. Ολομ. 702/2024, 1296/2022, 1385/2021, Δεύτερο Τμ. 999/2022). Εξάλλου, διαχειριστικό έλλειμμα, κατά τη δημοσιολογιστική έννοια, όπως αυτή έχει προσδιοριστεί νομοθετικώς (βλ. άρθρο 56 του ν. 2362/1995) και διαπλάσσει νομολογιακώς, νοείται η επί έλαττον αδικαιολόγητη διαφορά μεταξύ της ποσότητας των χρημάτων, αξιών, υλικών κ.λπ. που έπρεπε να υπάρχει σε μία δεδομένη χρονική στιγμή στη δημόσια διαχείριση, με βάση τους τηρούμενους λογαριασμούς και σύμφωνα με τα υπάρχοντα νόμιμα διαχειριστικά στοιχεία και εκείνης που πράγματι υπάρχει (ΕλΣυν αποφ. Ολομ. 132/2023, Δεύτερο Τμ. 1350/2023, 1208/2023, 477/2023). Ως έλλειμμα, επομένως, νοείται και κάθε «ανοίκειος» πληρωμή, δηλαδή κάθε πληρωμή που, μεταξύ άλλων, είτε δεν στηρίζεται σε πλήρη και νόμιμα δικαιολογητικά, είτε για την πραγματοποίησή της δεν τηρήθηκαν οι νόμιμες διαδικασίες εκ μέρους του υπολόγου (ΕλΣυν αποφ. Ολομ. 534, 790/1991, 1913/1992, 1053/1998, 169/2005, 2342/2009, 1745/2010, 2293/2011, 4318/2013, 1808, 2218/2014, 2926/2015, 1994/2016 κ.ά.). Ο καταλογισμός του υπολόγου προϋποθέτει, σε κάθε περίπτωση, τη διαπίστωση αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της διαχειριστικής δράσης του και του επελθόντος ελλείμματος, υπό την έννοια ότι οι αποδιδόμενες σ' αυτόν δημοσιονομικές παραβάσεις ή παραλείψεις αποτέλεσαν αναγκαία συρροή αιτίας για την πρόκληση του διαπιστωθέντος ελλείμματος (βλ. ΕλΣυν αποφ. Ολομ. 6444/ 2015, 3055, 2976/2012, Δεύτερο Τμ. 1431/2022, VII Τμ. 838/2017). Ο αιτιώδης σύνδεσμος διακόπτεται μόνο όταν η μεν δράση του υπολόγου ή συννευθυνομένου ήταν, κατά τη συνηθισμένη πορεία των πραγμάτων, ικανή να επιφέρει το επιβλαβές αποτέλεσμα, πλην τούτο δεν επήλθε από τη δράση αυτή, γιατί μεσολάβησε άλλο γεγονός, άσχετο και απροσδόκητο, το οποίο και επέφερε το επιζήμιο αποτέλεσμα (πρβλ ΕλΣυν αποφ. Ολομ. 1442-1456, 1300-1304, 1013-1019, 788,790,1791/2022, 2014/2020, Δεύτερο Τμ. 1183/2023).

4. Τέλος, κατά γενική αρχή του διοικητικού δικαίου, η οποία έχει αποτυπωθεί στο άρθρο 56 παρ. 3 του προαναφερόμενου Κώδικα Δημοσίου Λογιστικού (ν. 2362/1995) και ήδη στο άρθρο 152 παρ. 3 του ν. 4270/2014, Α' 143, η ατομική διοικητική πράξη, που δημιουργεί δυσμενείς συνέπειες για τον διοικούμενο, όπως είναι και η πράξη καταλογισμού, πρέπει να είναι αιτιολογημένη, ήτοι να περιλαμβάνει στο σώμα της, έστω και συνοπτικά, δυνάμενη να συμπληρώνεται κατά τα λοιπά από τα στοιχεία του φακέλου, την αναγκαία νομική και ιστορική αιτία που δικαιολογεί τη δημοσιονομική ευθύνη, ήτοι τα πραγματικά περιστατικά που στοιχειοθετούν την ιδιότητα του υπόχρεου ως υπολόγου ή συνευθυνόμενου, τον τρόπο και τον χρόνο δημιουργίας του ελλείμματος, το ύψος αυτού, καθώς και τις ενέργειες του καταλογιζομένου που συνδέονται αιτιωδώς με τη δημιουργία του διαπιστωθέντος ελλείμματος (Ελ.Συν. Δευτ. Τμ. 127/2025, 420/2024, 1690, 628/2023, 1728, 1004/2022, Πρωτ. Τμ. 1448, 1414/2024, 675/2023, 566/2022). Και τούτο, διότι, σύμφωνα με γενική αρχή του δημοσιολογιστικού δικαίου, απορρέουσα ευθέως από την αρχή του κράτους δικαίου, ο καταλογισμός δεν επιτρέπεται να θεμελιώνεται μόνο στην ιδιότητα κάποιου προσώπου ως υπολόγου, αλλά προϋποθέτει και τη διαπίστωση αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της διαχειριστικής δράσης του και της δημιουργίας του ελλείμματος (Ελ.Συν. Ολ. 1143/2023, 1067/2021, Δευτ. Τμ. 127/2025, 522/2024, 896, 628, 487/2023, 5/2022, 1958, 630, 542/2021, Πρωτ. Τμ. 1710/2023). Η έλλειψη αιτιολογίας, εξάλλου, καθιστά δυσχερή τον έλεγχο της νομιμότητας και ορθότητας της καταλογιστικής απόφασης, με συνέπεια να παρεμποδίζεται και η άσκηση του συνταγματικώς κατοχυρωμένου δικαιώματος του καταλογιζόμενου για παροχή ουσιαστικής έννομης προστασίας, δοθέντος ότι ο τελευταίος στερείται της δυνατότητας να λάβει γνώση των κρίσιμων νομικών και πραγματικών στοιχείων, προκειμένου να αμυνθεί αποτελεσματικά (πρβλ. ΔΕΕ αποφ. της 11ης.09.2003, C-445/00, "Δημοκρατία της Αυστρίας κ. Συμβουλίου", σκ. 49, της 9ης.09.2004, C-304/01, "Ισπανία κ. Επιτροπής", σκ. 50, της 24ης.11.2005, συνεκδ. C-138/03, C-324/03 και C-431/03 "Ιταλική Δημοκρατία κ. Επιτροπής" σκ. 54). Παρέπεται, συνεπώς, ότι σε περίπτωση που στο σώμα της καταλογιστικής πράξης δεν περιλαμβάνεται κάποιο από τα ως άνω στοιχεία, η αιτιολογία της καθίσταται αόριστη και ελλιπής, η πλημμέλεια δε αυτή, -η οποία εξετάζεται και αυτεπαγγέλτως από το Δικαστήριο (βλ. άρθρο 116 παρ. 1 περ. α' και παρ. 3 περ. γ του ν. 4700/2020)- άγει σε ακύρωση της καταλογιστικής πράξης, λόγω παράβασης ουσιώδους τύπου της διαδικασίας (Ελ.Συν. Δευτ. Τμ. 522/2024, 1343/2023, 1544, 631, 245, 8/2021, Πρωτ. Τμ. 1448/2024, 1337/2023, 716/2022, VII Τμ. 478/2018).

5. Στην υπό κρίση υπόθεση, από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτουν τα ακόλουθα: Με τις 33/2011 και 35/2011 αποφάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου (...../30.05.2011), συστάθηκαν το νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Οργανισμός Πολιτισμού Αθλητισμού και Περιβάλλοντος Δήμου» και διακριτικό τίτλο «Ο.Π.Α.Π» και το νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου με την επωνυμία «Κοινωφελής Επιχείρηση Δήμου» και διακριτικό τίτλο «.....», αντιστοίχως, τα οποία επιχορηγούνταν ετησίως από τον Δήμο Με τις 34 και

36/2011 αποφάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου ως Πρόεδρος αυτών ορίστηκε για τα έτη 2011 και 2012, αντιστοίχως, ο εκκαλών, δημοτικός σύμβουλος του ίδιου Δήμου. Όπως προκύπτει από την από μηνυτήρια αναφορά του Δημάρχου, και ενώ είχε ήδη λήξει η θητεία του στις 31.12.2012, τα Διοικητικά Συμβούλια των Ο.Π.Α.Π. και, τον Σεπτέμβριο του έτους 2014 κατόπιν εντολής του (Δημάρχου), με τις 23/2014 και 16/2014 αποφάσεις τους, ανέθεσαν σε ορκωτό ελεγκτή-λογιστή την πιστοποίηση των ταμειακών τους διαθεσίμων. Σύμφωνα με την ίδια αναφορά, η, συνταχθείσα κατόπιν των ανωτέρω αποφάσεων, από 30.10.2014 έκθεση κατέληξε, πλην άλλων, και στο ότι με βάση τα δεδομένα της καταγραφής, το ταμειακό υπόλοιπο του Ο.Π.Α.Π. στις 31.08.2014, έπρεπε να ανέρχεται στο ποσό των 77.046,94 ευρώ, εκ των οποίων, 1.410,71 ευρώ τηρούνταν στο μοναδικό τραπεζικό λογαριασμό του νομικού προσώπου, το δε υπόλοιπο ποσό των 75.636,23 ευρώ ($=77.046,94 - 1.410,71$), που θεωρήθηκε ότι θα έπρεπε να υφίσταται σε μετρητά, ούτε δόθηκε προς καταμέτρηση στον διενεργούντα τον έλεγχο, ούτε και γνωστοποιήθηκε με οποιονδήποτε πρόσφορο τρόπο εάν τηρείται. Λαμβανομένων υπόψη τραπεζικών καταθέσεων, συνολικού ποσού 61.000,00 ευρώ, που διενήργησε ο ταμίας του νομικού προσώπου στον τραπεζικό λογαριασμό αυτού από 01.09.2014 έως 27.10.2014, το διαπιστωθέν με τον υπολογισμό αυτό ποσό του ελλείμματος, τελικώς προσδιορίστηκε σε 14.636,23 ευρώ ($=75.636,23 - 61.000,00$). Με το ίδιο σκεπτικό, αφού διαπιστώθηκε ότι το ταμειακό υπόλοιπο της στις 31.08.2014, με βάση τα δεδομένα της καταγραφής έπρεπε να ανέρχεται στο ποσό των 22.427,69 ευρώ, ότι από αυτό, μόνο 44,49 ευρώ τηρούνταν στον τραπεζικό λογαριασμό του νομικού προσώπου, και ότι, για το υπόλοιπο ποσό των 22.383,20 ευρώ ($=22.427,69 - 44,49$), ουδέν δόθηκε προς καταμέτρηση, ούτε και παρασχέθηκε οποιαδήποτε εξήγηση σχετικά με το εάν τηρείται οπουδήποτε, το έλλειμμα προσδιορίστηκε, κατόπιν λήψης υπόψη τραπεζικών καταθέσεων συνολικού ποσού 10.000,00 ευρώ στον τραπεζικό λογαριασμό του νομικού προσώπου από τον ταμία αυτού, κατά το χρονικό διάστημα από 01.09.2014 έως 27.10.2014, στο ποσό των 12.383,20 ευρώ ($=22.383,20 - 10.000,00$). Κατόπιν υποβολής της προαναφερθείσας, από, μηνυτήριας αναφοράς του Δημάρχου, ασκήθηκε ποινική δίωξη σε βάρος, μεταξύ άλλων, και του εκκαλούντος, για τις πράξεις α) της πλαστογραφίας με χρήση από κοινού, κατ' εξακολούθηση, με σκοπό οφέλους που υπερβαίνει το ποσό των 30.000,00 ευρώ, β) της απιστίας από κοινού κατ' εξακολούθηση, με προκληθείσα ζημία άνω των 30.000,00 ευρώ και γ) της υπεξαίρεσης στην υπηρεσία από κοινού και κατά μόνας, αντικειμένου ιδιαίτερα μεγάλης αξίας άνω των 30.000,00 ευρώ, από υπαίτιο που μεταχειρίστηκε ιδιαίτερα τεχνάσματα κατ' εξακολούθηση. Με την/2020 απόφαση του Τριμελούς Εφετείου Κακουργημάτων κηρύχθηκε απαράδεκτη η ποινική δίωξη, κατά το μέρος αυτής που αφορούσε, πλην άλλων, και τον εκκαλούντα, για τις υπό β) και γ) κατηγορίες, διότι, μετά την ισχύ του νέου Ποινικού Κώδικα (ν. 4620/2019, Α' 96), οι αξιόποινες αυτές πράξεις τιμωρούντο σε βαθμό πλημμελήματος, διωκόμενες μόνο κατ' έγκληση. Επιπλέον, με την ίδια απόφαση, για την πλαστογραφία [ανωτέρω υπό στοιχ. α)], κατά το μέρος που αφορούσε, πλην

άλλων, και τον εκκαλούντα, και την πράξη της υπεξαίρεσης στην υπηρεσία από κοινού και κατά μόνας, αντικειμένου ιδιαίτερα μεγάλης αξίας άνω των 30.000,00 ευρώ, για την οποία είχε ασκηθεί ποινική δίωξη στον ταμία των νομικών προσώπων, αποφασίστηκε η διεξαγωγή λογιστικής πραγματογνωμοσύνης για την έγγραφη αιτιολογημένη απάντηση στα ζητήματα που τέθηκαν από το ποινικό δικαστήριο.

6. Σε εκτέλεση της απόφασης αυτής, εκδόθηκαν οι από Σεπτεμβρίου 2020 και 20.8.2020 εκθέσεις πραγματογνωμοσύνης των Ελεγκτών Λογιστών και , αντιστοίχως, οι οποίες προσδιόρισαν το ταμειακό έλλειμμα, για τις 31.8.2014, στα ποσά των 12.156,57 και 6.672,54 ευρώ, για την και τον Ο.Π.Α.Π., αντιστοίχως, αφαιρουμένων των γενομένων, κατά τα ανωτέρω, εκ μέρους του ταμία των νομικών προσώπων, καταβολών συνολικού ποσού 71.000,00 ευρώ (10.000,00 και 61.000,00 ευρώ, με αρχικώς διαπιστωθέν έλλειμμα 22.156,57 και 67.672,54 ευρώ, αντιστοίχως, ανά διαχείριση). Με την .../2020 απόφαση του Τριμελούς Εφετείου Κακουργημάτων , αφού ελήφθησαν υπόψη, πλην άλλων, και όσα έγιναν δεκτά με τις προαναφερθείσες εκθέσεις, αθωώθηκε ο εκκαλών για την πράξη της πλαστογραφίας [ανωτέρω, υπό στοιχ α)], ο δε ταμίας κηρύχθηκε ένοχος για την ίδια πράξη, για το συνολικό ποσό των 13.450,00 ευρώ, το οποίο έγινε δεκτό ότι δεν έχει παραγραφεί, και για την πράξη της υπεξαίρεσης κατ' εξακολούθηση ποσού 96.703,10 ευρώ [ανωτέρω, υπό στοιχ γ)], σε βαθμό πλημμελήματος, και του επιβλήθηκε συνολική ποινή φυλάκισης πέντε (5) ετών, με πενταετή αναστολή. Έφεση κατά της απόφασης αυτής, κατά το μέρος που αφορούσε στον ταμία, έγινε δεκτή με την .../2021 απόφαση του Πενταμελούς Εφετείου , η οποία έπαυσε την ποινική δίωξη για τις ανωτέρω πράξεις, λόγω μη εμπροθέσμου δηλώσεως επιθυμίας του Δήμου για τη συνέχιση της δίκης, διότι, ενδιαμέσως, οι πράξεις αυτές από διωκόμενες αυτεπαγγέλτως κατέστησαν κατ' έγκληση διωκόμενες.

7. Εν συνεχεία, και αφού μεσολάβησε η .../22.12.2021 κλήση του εκκαλούντος σε προηγούμενη ακρόαση, εκδόθηκε η ήδη εκκαλούμενη .../29.12.2021 καταλογιστική απόφαση, με την οποία καταλογίστηκε αυτός «... με την ιδιότητα του δημοτικού συμβούλου του Δήμου , δυνάμει της υπ' αριθ. 36/2011 απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου με την οποία ορίστηκε Πρόεδρος του Δ.Σ. της "....." για τα έτη 2011 και 2012 και του δημοτικού συμβούλου του Δήμου , δυνάμει της υπ' αριθ. 34/2011 απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου με την οποία ορίστηκε Πρόεδρος του Δ.Σ. του "Ο.Π.Α.Π." για τα έτη 2011 και 2012, που ενεργούσε πράξεις διαχείρισης των λογαριασμών στα ως άνω νομικά πρόσωπα του Δήμου, ευθυνόμενος για κάθε έλλειμμα που διαπιστώνεται στη διαχείρισή του (άρθρ. 150 παρ. 1 ε του Ν. 4270/2014), τα οποία ποσά συνιστούν έλλειμμα για τα έτη 2011, 2012, 2013 και 2014, όπως καταλήγει στις 31-12-2014 μετά από σταδιακή μείωση, λόγω πλημμελούς διαχείρισης (...), αλληλεγγύως και εις ολόκληρον (...), α) με τον του , ως δημόσιο (δημοτικό) υπόλογο και συγκεκριμένα με την ιδιότητα του μονίμου υπαλλήλου του Δήμου - δημοτικού ταμία που ενεργούσε πράξεις διαχείρισης των λογαριασμών στα ως άνω νομικά πρόσωπα του Δήμου, (...) και β) με τον , ως δημόσιο (δημοτικό) υπόλογο με την ιδιότητα του δημοτικού συμβούλου του Δήμου ,

δυνάμει της υπ' αριθ. 2/2013 απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου με την οποία αυτός ορίστηκε Πρόεδρος του Δ.Σ. της "....." για τα έτη 2013 και 2014 και δυνάμει της υπ' αριθ. 1/2013 απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου με την οποία αυτός ορίστηκε Πρόεδρος του Δ.Σ. του "Ο.Π.Α.Π." για τα έτη 2013 και 2014. ...», με την αιτιολογία ότι «... Η ευθύνη των ως άνω Προέδρων των Δ.Σ. των δύο Ν.Π. και, συνίσταται στο ότι αυτοί, ως εκ της ιδιότητάς τους και ως πολιτικοί προϊστάμενοι και υπόλογοι των δύο Ν.Π., στα προαναφερόμενα κρίσιμα χρονικά διαστήματα, διαχειρίστηκαν πλημμελώς χρήματα με τα οποία ο Δήμος επιχορήγησε τη δράση των δύο Ν.Π. και ως εκ τούτου, με την υπογραφή τους στις σχετικές διαχειριστικές πράξεις και με την έγκριση αυτών και την πλημμελή εποπτεία τους στη διαχείριση του ταμία , ευθύνονται και αυτοί για κάθε έλλειμμα της διαχείρισης ...». Εξάλλου, το συνολικό ποσό του καταλογισμού ανήλθε σε 18.829,11 ευρώ, αναλυόμενο στα επιμέρους ταμειακά ελλείμματα, ήτοι στις διαπιστωθείσες από τις ανωτέρω εκθέσεις του ελεγκτή λογιστή και του πραγματογνώμονα οικονομολόγου λογιστή, διαφορές ανάμεσα στο λογιστικό υπόλοιπο και στο φυσικό υπόλοιπο των ταμείων των και Ο.Π.Α.Π., ποσών 12.156,57 και 6.672,54 ευρώ, αντιστοίχως. Με την υπό κρίση έφεση ο εκκαλών ζητεί την ακύρωση της εκκαλουμένης απόφασης προβάλλοντας, πλην άλλων, και ότι η αιτιολογία του καταλογισμού πάσχει, διότι αφενός δεν θεμελιώνει τη διαχειριστική του ευθύνη, και αφετέρου είναι αόριστη σε σχέση με την απαιτούμενη θεμελίωση της ύπαρξης τόσο υπαιτιότητας αυτού, όσο και του αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ των αποδιδόμενων σε αυτόν πράξεων ή παραλείψεων και της πρόκλησης του διαπιστωθέντος ελλείμματος.

8. Με δεδομένα όσα έγιναν ερμηνευτικώς δεκτά καθώς και τα δεχθέντα πραγματικά περιστατικά, το Τμήμα κρίνει ότι μη νομίμως ο εκκαλών καταλογίστηκε με την προσβαλλόμενη πράξη. Τούτο, διότι, δοθέντος ότι τα εντοπισθέντα ελλείμματα αποτελούν ελλείψεις των ταμείων των νομικών προσώπων και Ο.Π.Α.Π. του Δήμου, η δημιουργία των οποίων δεν συνδέεται με τη διενέργεια συγκεκριμένων πράξεων ή παραλείψεων αναγομένων στα καθήκοντά του, καθόσον η προσβαλλομένη περιορίζεται στην αόριστη αναφορά περί «υπογραφής [από αυτόν] διαχειριστικών πράξεων και εγκρίσεων», μόνη η αποδιδόμενη σε αυτόν ιδιότητα του πολιτικού προϊσταμένου των δύο νομικών προσώπων - ιδίως και λόγω του ότι η θητεία του είχε λήξει από τις 31.12.2012, ήτοι ένα και πλέον έτος πριν από την ανατρέχουσα στις 31.8.2014 και διεξαχθείσα κατά τα ανωτέρω καταγραφή των ταμειακών υπολοίπων-, δεν αρκεί για τη θεμελίωση της δημοσιολογιστικής του ευθύνης, είτε ως υπολόγου είτε ως συνευθυνομένου, κατά τις διατάξεις του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο, όπως παρατέθηκαν στη σκέψη 3, ούτε και του αναγκαίου αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ αυτής και του επελθόντος ελλείμματος. Συνεπώς, αφού η εκκαλουμένη απόφαση δεν διαλαμβάνει επαρκή, πλήρη και σαφή αιτιολογία, πρέπει, κατά παραδοχή του προβαλλόμενου σχετικού λόγου, να ακυρωθεί ως αναιτιολόγητη, παρελκούσης ως αλυσιτελούς της εξέτασης των λοιπών λόγων έφεσης.

9. Κατ' ακολουθία των ανωτέρω, πρέπει να γίνει δεκτή η έφεση, να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη απόφαση, κατά το μέρος αυτής που αφορά στον εκκαλούντα, και να αποδοθεί σε αυτόν το καταβληθέν παράβολο (άρθρο 310 παρ.1 εδ. α' του ν. 4700/2020). Τέλος, πρέπει, κατ' εκτίμηση των περιστάσεων, να απαλλαγούν το Ελληνικό Δημόσιο και ο Δήμος από τη δικαστική δαπάνη του εκκαλούντος (άρθρο 314 παρ. 3 εδ. β' του ν. 4700/2020).

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται την έφεση του του

Ακυρώνει την .../29.12.2021 απόφαση του Δημάρχου, κατά το μέρος που καταλογίστηκε με αυτήν ο εκκαλών με το ποσό των 18.829,11 ευρώ.

Διατάσσει την απόδοση του κατατεθέντος παραβόλου στον εκκαλούντα. Και

Απαλλάσσει το Ελληνικό Δημόσιο και τον Δήμο από τη δικαστική δαπάνη του εκκαλούντος.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε σε τηλεδιάσκεψη, στις

Η ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ
ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΖΟΜΑΚΑ

Ο ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ ΠΑΡΕΔΡΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΡΟΝΤΟΓΙΑΝΗΣ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριο του Δικαστηρίου, στις 10 Μαρτίου 2026.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ANNA ΛΙΓΩΜΕΝΟΥ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ